

Stanovisko k plošnému testování ve firmách

Toto stanovisko se týká použití testů k plošnému testování dospělých osob. Netýká se testování ve školách, ani diagnostického testování.

Souhrn existujícího výzkumu

1. Obecně platí, že různé metody průkazu viru SARS-CoV-2, ať už z nukleových kyselin (např. PCR) nebo antigenní, mohou mít použití vhodné, méně vhodné, ale i nevhodné. O vhodnosti konkrétní metody rozhoduje její použití a kontext. Nelze univerzálně označit některé metody za vhodné, či nevhodné, bez dalších informací. [1] [2]
2. Z modelů plyne, že protiepidemický efekt opakovaného testování s použitím méně citlivých testů prováděných s vyšší frekvencí je podobný, jako při použití citlivějších testů s nižší frekvencí. [3]
3. Vhodná doporučení testů nejsou jen otázkou laboratorní diagnostiky, ale je třeba zohlednit i další pohledy, zejména užitek získané informace [4], dosažitelný protiepidemický efekt, dostupnost testů, přijatelnost způsobu odběru a logistické nároky jejich použití.
4. Různé druhy testů se mohou při vhodném použití dobře doplňovat.
5. Antigenní testy tvoří heterogenní skupinu. Citlivost jednotlivých komerčně dostupných výrobků se v laboratorním ověření řádově liší. [5] U osob s vyšší virovou náloží je citlivost nejlepších antigenních testů s odborně provedeným odběrem a vyhodnocením obdobná jako citlivost gold-standard PCR. [6] [7] [8] [9] [10]
6. Naopak nejhorší dostupné antigenní testy mají zcela nevhodné parametry sensitivity i specifity i v laboratorních podmínkách. [5]
7. Citlivost testů v praxi závisí na způsobu odběru a provedení. [11]

Současná situace

1. I přes řadu problémů a nedostatků je plošné testování ve firmách cenově vysoce efektivní způsob redukce epidemie, pokud pozitivní záchyt znamená kvalitní a rychlou karanténu. (Vhodným měřítkem jak porovnávat jednotlivé metody a přístupy z hlediska nákladové efektivity může být například cena za zmenšení epidemie o jeden případ za týden.)
2. Problémem je neexistující kontrola testování ve firmách. (MeSES na tento problém upozornil v situační zprávě z 15. 3. 2021 [12])
3. Frekvence testování 1x za týden antigenními testy je nedostatečná.
4. Systém úhrad a pravidel nastavuje nevhodné incentivy, které vedou k použití méně kvalitních testů.
5. Citlivost některých na trhu dostupných málo citlivých testů odebraných nevhodným způsobem je zcela nedostačující.

Doporučení

1. Je potřeba vyrovnat podmínky pro použití různých testů tak, aby se zvýšil podíl kvalitních testů.
2. Antigenní testy by měly sloužit k odhalení ohnisek epidemie. V případě positivity musí být celá komunita přezkoumána testy PCR (tedy např. škola či firma, kontakty a rodiny).
3. V případě odhalení ohnisek (2 a více pozitivní pracovníci ve stejné skupině na pracovišti) je vhodné otestovat všechny pracovní kontakty PCR.

Do 1. dubna. 2021:

4. Jako alternativu antigenního testování ve firmách vždy povolit i PCR test v delším intervalu 7-10 dní. S dotační úhradou 300 Kč (200-400 Kč). PCR testování prováděné jednou týdně se dá rozložit do různých dnů v týdnu. Dá se také rozložit mezi zaměstnance (skupiny testované v různých dnech v týdnu, například v pondělí až čtvrtek, pátek nechat na vyhodnocení vzorků ze čtvrtka). Tím se výrazně zjednoduší logistika a předejde se hromadění vzorků v laboratoři v určitých dnech v týdnu.
5. SÚKL by měl vydat seznam antigenních testů s rozlišením na kvalitativní skupinu "A" (kvalitní testy s nezávisle laboratorně ověřenou citlivostí) a kvalitativní skupinu "B" (libovolné antigenní testy splňující kritéria prodeje v EU).
6. U antigenních testů skupiny "A" by se frekvence testování měla zvýšit na 2x týdně.

7. Antigenní testy skupiny "B" nejsou pro plošné testování ve firmách vhodné a mělo by se od nich postupně přejít k testům skupiny "A". U testů skupiny "B" by frekvence testování měla být 3x týdně (platnost negativního testu pouze v den odběru a jeden den po odběru.)
8. Všechny odběry by měl provádět proškolený personál. (nemusí se jednat pouze o zdravotnický personál). Připravit 1 denní kurz nasofaryngeálního stěru tak, aby firmy mohly vyškolit odběrové pracovníky (podobně jako v oblasti první pomoci).
9. Zavést namátkovou fyzickou kontrolu procesu testování v průmyslu orgány ochrany veřejného zdraví. Do konce měsíce by měly být zkontrolovány firmy provádějící v součtu alespoň 1 % testů.
10. Zavést povinnost jednoduchého reportování každý týden: počet zaměstnanců na pracovišti, počet zaměstnanců na homeoffice, počet testů, počet pozitivních, typ testu. Pro reportování by měl stačit jednoduchý formulář s přístupovými údaji odeslanými systémem DS.

Vyjádření k interpretaci výsledků testování v podnicích

1. Podíl osob s prokázanou nákazou v jednom okamžiku např. 1 % v žádném případě nelze interpretovat tak, že výskyt nemoci v daném prostředí je malý. Pokud by šlo o reprezentativní vzorek populace ČR, odpovídalo by to přes 100 tisíc nakažených, a odpovídalo by přírůstkům nakažených přes 10 tisíc případů za den.

Bibliography

1. Mina, M.J., and Andersen, K.G. (2021). COVID-19 testing: One size does not fit all. *Science* 371, 126–127.
2. C D C (2021). Overview of Testing for SARS-CoV-2 (COVID-19). Available at: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/testing-overview.html> [Accessed March 22, 2021].
3. Larremore, D.B., Wilder, B., Lester, E., Shehata, S., Burke, J.M., Hay, J.A., Tambe, M., Mina, M.J., and Parker, R. Test sensitivity is secondary to frequency and turnaround time for COVID-19 screening. *Sci. Adv.* 7.
4. Steiner, J., Ely, J., and Jann, O. (2021). Optimal Test Allocation. *Journal of Economic Theory*.

5. Institute of Organic Chemistry and Biochemistry of the CAS (2021). In vitro analýza antigenních lateral flow testů na virus SARS-CoV-2. Available at: <https://www.uochb.cz/cs/novinky/272/vedci-vyvinuli-rychly-a-snadny-zpusob-porovnani-antigennich-testu-na-sars-cov-2?fbclid=IwAR0jhsPITSVDZp6TjFWbuqUUIMFKQhZD9vP4H8f4fZGtzV37iGS3JpoA-5A> [Accessed March 22, 2021].
6. Studie Společnosti Podané ruce k antigenním testům | Společnost Podané ruce (2020). Available at: <https://aktualne.podaneruce.cz/studie-testovani/> [Accessed March 22, 2021].
7. FIND evaluation of SARS-CoV-2 antigen (Ag) detecting tests - FIND Available at: <https://www.finddx.org/sarscov2-eval-antigen/> [Accessed March 23, 2021].
8. Chaimayo, C., Kaewnaphan, B., Tanlieng, N., Athipanyasilp, N., Sirijatuphat, R., Chayakulkeeree, M., Angkasekwinai, N., Sutthent, R., Puangpunngam, N., Tharmviboonsri, T., *et al.* (2020). Rapid SARS-CoV-2 antigen detection assay in comparison with real-time RT-PCR assay for laboratory diagnosis of COVID-19 in Thailand. *Viol. J.* 17, 177.
9. Krüttgen, A., Cornelissen, C.G., Dreher, M., Hornef, M.W., Imöhl, M., and Kleines, M. Comparison of the SARS-CoV-2 Rapid antigen test to the real star Sars-CoV-2 RT PCR kit. *J. Virol. Methods* 288, 114024.
10. Brümmer, L.E., Katzenschlager, S., Gaeddert, M., Erdmann, C., Schmitz, S., Bota, M., Grilli, M., Larmann, J., Weigand, M.A., Pollock, N.R., *et al.* (2021). The accuracy of novel antigen rapid diagnostics for SARS-CoV-2: a living systematic review and meta-analysis. medRxiv.
11. Peto, T., and UK COVID-19 Lateral Flow Oversight Team (2021). COVID-19: Rapid Antigen detection for SARS-CoV-2 by lateral flow assay: a national systematic evaluation for mass-testing. medRxiv.
12. Mezioborová skupina pro epidemické situace (2021). Situační zpráva k 15. 3. 2021 (www.meses.cz).